

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Έγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΓ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1949	Κυριακὴ τῶν Μυροφόρων 15 Μαΐου 2016 ἑσπέρας	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης
--	--	---

Πρὸς Οἰκουμενικὴν Σύνοδον; (α')

«Τότε ἔδοξε τοῖς ἀποστόλοις καὶ τοῖς πρεσβυτέροις σὺν ὅλῃ τῇ ἐκκλησίᾳ...» (Πράξ. 15,22)

Ἡ Ἐκκλησία, ἀγαπητοί μου, κατὰ τὸν ἅγιον Αὐγουστῖνο εἶνε «ὁ Χριστὸς παρατεινόμενος εἰς τοὺς αἰῶνας». **Ἐκκλησία = Χριστός.** Αὐτὸ σημαίνει, ὅτι τὸ ἔργον τοῦ Χριστοῦ θὰ συνεχίζεται δι' αὐτῆς αἰωνίως· ἀλλὰ καὶ οἱ ἀντιδράσεις ἐναντίον τῆς δὲν θὰ λείψουν, σύμφωνα μὲ τὸ λόγο τοῦ ἰδίου στοὺς μαθητὰς του· «*Εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν, καὶ ὑμᾶς διώξουσιν...*» (Ἰω. 15,20).

«*Σημεῖον ἀντιλεγόμενον*» ὁ Χριστὸς (Λουκ. 2,34), «*σημεῖον ἀντιλεγόμενον*» καὶ ἡ Ἐκκλησία του. Μόνο ἂν πάψη ἡ Ἐκκλησία νὰ κηρύττῃ καὶ νὰ ἐνεργῇ ὅπως ὁ Χριστὸς, τότε θὰ πάψη καὶ ἡ ἀντίδρασι τοῦ κόσμου ἐναντίον τῆς. Τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον μάλιστα προειδοποιεῖ, ὅτι πρὸς τὸ τέλος τῶν αἰώνων ἡ σύγκρουσι ἀληθείας καὶ ψεύδους θὰ εἶνε σφοδρότερη, ἰδίως ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ μεγάλου ἀντιχρίστου· τὸ μικρὸ ποίμνιον θὰ δοκιμασθῇ σκληρὰ, **οἱ πιστοὶ θὰ λιγοστεύουν πολὺ.** Ἡ Ἐκκλησία ὅμως, ἡ ἐλευθέρα καὶ ζῶσα, ἡ Ὁρθοδοξία, θὰ περισυλλέξῃ τὰ τέκνα τῆς κάτω ἀπὸ τὰ φτερὰ τοῦ μεγάλου Ἄετοῦ καὶ θὰ βγῇ στὴν ἔρημον, ὄχι μόνο τροπικὰ ἀλλὰ καὶ τοπικὰ, ἕως ὅτου ἔλθουν πάλι «*καιροὶ ἀναψύξεως*» (Πράξ. 3,20) γιὰ τὸ λαὸν τοῦ Θεοῦ.

Λυσσώδης ὁ πόλεμος κατὰ τῆς Ἐκκλησίας, ὅπως μαρτυρεῖ ἡ ἱστορία. Στοὺς τρεῖς πρώτους αἰῶνες πολεμήθηκε ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους καὶ τοὺς εἰδωλολάτρεις. Κι ὅταν σταμάτησαν οἱ διωγμοί, ἄλλη θύελλα ἤλθε νὰ ταραξῇ τὴ γαλήνη τῆς. Οἱ Χριστιανοὶ κινδύνευαν τώρα ὄχι ἀπὸ πεινασμένα θηρία τοῦ ἀμφιθεάτρου ἀλλὰ ἀπὸ νοητοὺς λύκους, τοὺς αἰρετικούς. Οἱ πρῶτοι ἐχθροὶ ὡς ὄπλον χρησιμοποιοῦσαν τὸ ξίφος, οἱ δεῦτεροι χρησιμοποιοῦσαν τὴ γλώσσα, μὲ τὴν ὁποία διέδιδαν διδασκαλίας ξένες καὶ ἀντίθετες πρὸς τὴν ἀγνή ἀλήθεια.

Οἱ αἰρετικοὶ ἦταν «*ἄνδρες λαλοῦντες διαστραμμένα*» (ἔ.ἀ. 20,30). Ὁ διάβολος δι' αὐτῶν ἔσπερνε ζιζάνια στὸν ἀγρὸ τῆς Ἐκκλησίας, **ἀψίνθιον** (Πράξ. 8,11), φαρμάκι.

Ἐὰν τὰ ζιζάνια ξερριζώνονται δύσκολα ἀπὸ τοὺς ἀγρούς, πολὺ δυσκολώτερα ξερριζώνονται οἱ αἰρετικοὶ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία. Γι' αὐτὸ **οἱ ποιμένες πρέπει νὰ ἀγρυπνοῦν,** ὥστε νὰ μὴ βρῖσκη ὁ ἐχθρὸς καιρὸν νὰ σπεύρῃ ζιζάνια (βλ. Ματθ. 13,24-26).

Γιὰ νὰ καταπολεμηθοῦν οἱ αἱρέσεις καὶ νὰ διατηρηθῇ καθαρὸς ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ἔγιναν μεγάλοι ἀγῶνες καὶ συγκλήθηκαν τοπικὲς καὶ οἰκουμενικὲς Σύνοδοι. **Αἰτία τῆς συγκλήσεως Οἰκουμενικῶν Συνόδων** ἦταν κυρίως **οἱ αἱρέσεις** καὶ ἔπειτα **οἱ ἐκτροπὲς στὸ ἦθος καὶ στὴν τάξι.** Αὐτὸ δείχνει πόση σημασία ἀποδίδει ἡ Ἐκκλησία στὴν καθαρότητα τῆς ἀληθείας. Ὁ β' κανόνας τῆς Ζ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου λέει· «*οὐσία τῆς καθ' ἡμᾶς ἱεραρχίας ἐστὶ τὰ θεοπαράδοτα λόγια, ἡγουν ἡ τῶν θείων Γραφῶν ἀληθινὴ ἐπιστήμη*». Ἡ ὀρθὴ ἐρμηνεία τῆς ἀγίας Γραφῆς ἀπέναντι στὶς πλάνες τῶν αἰρετικῶν ἦταν τὸ κύριον ἔργον τῶν ἀοιδίμων ἀγίων πατέρων, ποὺ συνῆλθαν ἀπὸ τὰ πέρατα τῆς γῆς καὶ συγκρότησαν τὶς Οἰκουμενικὲς Συνόδους καὶ περιέλαβαν μέσα σὲ σαφεῖς καὶ σύντομες φράσεις τὸ θησαυρὸν τῆς ἱερᾶς ἀποκαλύψεως.

Ἔτσι, αἰτία τῆς **Α'** Οἰκουμενικῆς Συνόδου στὴ Νίκαια τῆς Μ. Ἀσίας (325 μ.Χ.) ἦταν ἡ αἵρεσις τοῦ Ἀρείου, ποὺ ἠρνεῖτο τὴ Θεότητα τοῦ Υἱοῦ. Τῆς **Β'** στὴν Κωνσταντινούπολι (381 μ.Χ.) ἡ αἵρεσις τοῦ Μακεδονίου, ποὺ ἠρνεῖτο τὴ θεότητα τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Τῆς **Γ'** στὴν Ἐφεσο (431 μ.Χ.) ἡ αἵρεσις τοῦ Νεστορίου, ποὺ ἠρνεῖτο ὅτι ἡ Παρθένος Μαρία γέννησε τὸν Θεὸν καὶ ἀντὶ Θεοτόκον τὴν ὠνόμαζε Χριστοτόκον. Τῆς **Δ'** στὴν Χαλκηδὸνα (451 μ.Χ.) ἡ αἵρεσις τοῦ Εὐτυχοῦς, ποὺ ἐκήρυττε μία μόνο φύσιν στὸν Χριστό, διότι ἡ ἀνθρώπινη φύσις ἀπορροφήθηκε δῆθεν ἀπὸ τὴν θεία. Τῆς **Ε'** στὴν Κωνσταντινούπολι (553 μ.Χ.) πάλι ἡ αἵρεσις τῶν μονοφυσιτῶν καὶ μερικὲς ἄλλες αἰρετικὲς δοξασίαι κάποιων συγγραφέων. Τῆς **ΣΤ'** στὴν Κωνσταντινούπολι (681 μ.Χ.) ἡ αἵρεσις τοῦ μονοθελήτου πάπα Ῥώμης Ὀνω-

ρίου. Καί τῆς Ζ΄ πάλι στή Νίκαια τῆς Βιθυνίας (787 μ.Χ.) ἡ αἵρεσις τῆς εἰκονομαχίας.

“Ὅπως βλέπουμε, ἡ αἵρεσις ἦταν κυρία αἰτία τῆς συγκλήσεως ὄλων τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων. Τίς συγκαλοῦσαν εὐσεβεῖς αυτοκράτορες, πού ἔβλεπαν τήν αἵρεσι ὡς συμφορὰ καί πληγμα κατὰ τῆς ἐνότητος ἐκκλησίας καί πολιτείας. Ὁ αυτοκράτωρ θεωροῦσε τὸν ἑαυτό του ὡς «ἐπίσκοπον τῶν ἐκτὸς» καί δὲν ἀναμειγνυόταν στὰ ἐσωτερικά τῆς Συνόδου. Ἄν ἀποτολμοῦσε ν’ ἀναμειχθῆ στίς πνευματικές συζητήσεις τῶν ἁγίων πατέρων, ἀπεκρούετο σθεναρὰ ἀπὸ τοὺς προμάχους τῆς Ὁρθοδοξίας· ἕνας ἀπὸ αὐτούς, ὁ Κορδοῦης Ὅσιος, εἶπε στὸν αυτοκράτορα· «*Οὔτε ἡμῖν ἄρχειν ἐπὶ τῆς γῆς ἔξεστιν, οὔτε σὺ θυμιᾷν ἐξουσίαν ἔχεις, βασιλεῦ*». Οἱ πατέρες συνέρχονταν ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου, εἶχαν συναίσθησι ὅτι ἀνάμεσά τους παρίσταται ὁ Χριστὸς πού εἶπε· «*Οὗ εἰσι δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἕμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν*» καί «*Ἰδοὺ ἐγὼ μεθ’ ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος*» (Ματθ. 18,20· 28,20). Ἀπόδειξις τοῦ σεβασμοῦ πρὸς τὸν Ἰδρυτὴ τῆς Ἐκκλησίας εἶνε, ὅτι στή μέση τοῦ χώρου τῶν συνεδριάσεων **ἔστηναν ἓνα θρόνο** καί σ’ αὐτὸν δὲν καθόταν κανεῖς, ἀλλὰ **ἐπάνω του ἔθεταν τὸ Εὐαγγέλιο**· αὐτὸ ὑπενθύμιζε τὰ λόγια τοῦ ἀποστόλου Παύλου «*Καὶ ἐὰν ἡμεῖς ἢ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ εὐαγγελίζηται ὑμῖν παρ’ ὃ εὐηγγελισάμεθα ὑμῖν, ἀνάθεμα ἔστω... Εἴ τις ὑμᾶς εὐαγγελίζεται παρ’ ὃ παρελάβετε, ἀνάθεμα ἔστω*» (Γαλ. 1,8-9).

Τί ἀπαιτεῖται γιὰ νὰ χαρακτηρισθῆ ὀρθόδοξη μία Σύνοδος; Ἐκτὸς ἀπὸ τίς ἐπτὰ Οἰκουμενικές καί τίς ἀναγνωρισμένες Τοπικές, ἔγιναν καί ἄλλες σύνοδοι πού ὅμως δὲν ἀναγνωρίσθηκαν ἀπὸ τὴν ἐκκλησιαστικὴ συνείδησι. **Ἐκκλησιαστικὴ συνείδησις** εἶνε ἡ κρίσι καί ἐκτίμησις τοῦ εὐσεβοῦς πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας, τὸ ὁποῖο ἔχει ἐκ Θεοῦ τὸ πνευματικὸ αἰσθητήριον νὰ διακρίνη τὴν ἀλήθεια ἀπὸ τὴν πλάνη, ὅπως τὰ πρόβαρα ἔχουν ἐκ φύσεως τὸ αἰσθητήριον νὰ διακρίνουν τὰ ὠφέλιμα βότανα ἀπὸ τὰ βλαβερά (Μ. Βασίλειος). Ὁ ὀρθόδοξος λαός, πού ζῆ σὲ μυστηριακὴ ἐπαφὴ μὲ τὸ Χριστὸ καί ἔχει Πνεῦμα ἅγιο, ὅταν ἀκούσῃ **ἀπόφασιν** Συνόδου πού εἶνε **σύμφωνη μὲ τὴν πατροπαράδοτη πίστι**, μὲ «*ὃ, τι πάντοτε, πανταχοῦ καὶ ὑπὸ πάντων ἐπιστεύθη*» (Βικέντιος Λερ.), αἰσθάνεται χαρὰ καί λέει· «*Αὕτη ἡ πίστις τῶν ἀποστόλων, αὕτη ἡ πίστις τῶν πατέρων, αὕτη ἡ πίστις τῶν ὀρθοδόξων, αὕτη ἡ πίστις τὴν οἰκουμένην ἐστήριξεν*». Εἰ δ’ ἄλλως, ἐκδηλώνει τὴ διαφωνία καί ἀποδοκιμασία του.

“Ὡστε κατὰ τὴν ὀρθόδοξη ἀντίληψιν αἱ Σύν-

οδοὶ βρίσκονται ὑπὸ τὸν ἔλεγχο τῆς ἐκκλησιαστικῆς συνειδήσεως, πού δὲν περιορίζεται μόνο στοὺς κληρικούς ἀλλὰ ἐπεκτείνεται καί ἀποκορυφώνεται στὸν εὐσεβῆ λαό· τοῦ λαοῦ ἢ ἐπιδοκιμασία ἢ ἡ ἀποδοκιμασία κρίνει ἂν μία Σύνοδος εἶνε ἀληθινὴ ἢ μὴ. Ἡ Ὁρθοδοξία διαφέρει ἀπὸ τὸν παπισμὸ καί στὸ σημεῖο αὐτό· ἐδῶ τὸ ἀλάθητο δὲν τὸ διεκδικεῖ ἓνα πρόσωπο, ἀλλὰ τὸ ἔχει τὸ πλήρωμα, ὁ εὐσεβὴς λαὸς πού ὀνομάζεται «*φύλαξ τῆς πίστεως*». Ὁ πιστός, ὅσο ἄσημος καί ἂν εἶνε, δὲν ἐκμηδενίζεται· ἡ ἡγεσία τῆς Ἐκκλησίας δὲν μπορεῖ νὰ ἀγνοῇ τὴ φωνή του. Ἔτσι ὑπάρχει ἁρμονία. **Ἐκκλησιαστικὲς ἀποφάσεις ἐρήμην τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ καὶ ἀντίθετες μὲ τὸ φρόνημά του δὲν μποροῦν νὰ σταθοῦν**. Οἱ Πράξεις τῶν ἀποστόλων, πού περιγράφουν τὴν πρώτη Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας, τὴν Ἀποστολικὴ Σύνοδο, λένε γιὰ τὸν τρόπο λήψεως τῶν ἀποφάσεων τῆς· «*Ἔδοξε τοῖς ἀποστόλοις καὶ τοῖς πρεσβυτέροις σὺν ὅλῃ τῇ ἐκκλησίᾳ*» (Πράξ. 15,22). Ἀκοῦτε, κύριοι, ὅσοι **κεκλεισμένων τῶν θυρῶν** παίρνετε ἀποφάσεις γιὰ λογαριασμὸ τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τῶν ὀρθοδόξων; Τί εἶστε σεῖς, ἀνώτεροι τῶν ἀποστόλων; Τόσο μεγάλη ἰδέα ἔχετε γιὰ τοὺς ἑαυτοὺς σας;

“Ἐνα παράδειγμα Συνόδου πού δὲν ἀνεγνώρισε ἀλλ’ ἀπεδοκίμασε ἡ ἐκκλησιαστικὴ συνείδησι, εἶνε ἡ ἐν **Ἐφέσῳ συγκληθεῖσα τὸ 449 μ.Χ.** πολυαριθμώτατη Σύνοδος. Κατὰ τὸν ἱστορικὸ Βασίλειο Στεφανίδη, ἡ Σύνοδος αὐτὴ συνήλθε ὑπὸ τὸ κράτος βίας καί τρομοκρατίας, πού ἀσκοῦσαν σκληροὶ στρατιῶτες, φανατικοὶ μοναχοὶ φερμένοι ἀπὸ ἀλλοῦ, χεροδύναμοι ναῦτες καί κακότροποι «*παραβολάνοι*» (νοσοκόμοι καί νεκροθάφτες). Ὅταν ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Φλαβιανὸς σηκώθηκε νὰ ὑπερασπίσῃ τὸ δόγμα περὶ τῶν δύο φύσεων τοῦ Χριστοῦ, ἀκούστηκαν κραυγές, ὑψώθηκαν ῥαβδιὰ καί σφιγμένες γροθιές, ἔπεσαν χαστούκια καί κλωτσιές. Ὁ Φλαβιανὸς ζήτησε νὰ καταφύγῃ κάτω ἀπὸ τὴν ἁγία τράπεζα, ἀλλὰ κι ἀπὸ κεῖ σπρώχνοντας καί χτυπώντας τὸν πέταξαν ἔξω ἀπ’ τὸ ναό, τὸν καθαίρεσαν καί τὸν ἐξώρισαν. Τὰ ἔκτροπα βεβαίωσαν κατόπιν παριστάμενοι ἱεράρχες, πού ἐνώπιον τῆς Δ’ Οἰκουμενικῆς Συνόδου ὠμολόγησαν· «*Οὐδεὶς (ἐξ ἡμῶν) συνήνεσε· βία ἐγένετο· βία μετὰ πληγῶν· εἰς ἄγραφον χάρτην ὑπεγράψαμεν... ὅπου ξίφη καὶ βάκλα (=ῥαβδιὰ), ποία σύνοδος;*» (Mansi, Πρακτ. Δ’ Οἰκ. Συν.). Γιὰ τὰ ἔκτροπα αὐτὰ ὁ λαὸς ὠνόμασε τὴν Σύνοδο αὐτὴ **ληστρική**.

Ἄλλὰ σὺν Θεῷ θὰ συνεχίσουμε.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**